

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-112/23-K

Název	Základní škola a mateřská škola Potůčky, okres Karlovy Vary
Sídlo	č. p. 94, 362 35 Potůčky
E-mail	jana.kunstova@seznam.cz
IČO	60 610 565
Identifikátor	600 067 327
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Kunstová
Zřizovatel	Obec Potůčky
Místo inspekční činnosti	Potůčky č. p. 94 Potůčky č. p. 111
Inspekční činnost na místě	21. – 22. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Potůčky, okres Karlovy Vary (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

K datu inspekční činnosti vzdělávala mateřská škola v jedné třídě 15 dětí od tří do šesti let, z toho tři děti s odlišným mateřským jazykem. Povinné předškolní vzdělávání plnilo pět dětí. Provoz mateřské školy probíhá od 7:00 do 16:00 hodin.

V neúplné základní škole se ve třech třídách k datu inspekční činnosti vzdělávalo 24 žáků prvního až pátého ročníku, z toho dva žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, deset žáků s odlišným mateřským jazykem.

K zájmovému vzdělávání byli do oddělení školní družiny zapsáni všichni žáci školy, pro které byl zajištěn provoz od 7:00 hodin do začátku vyučování a po vyučování do 16:15 hodin.

Stravování dětí, žáků a zaměstnanců školy zajišťuje vlastní školní jídelna. Škola je zapojena do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol.

Informace o škole jsou dostupné na webové stránce školy www.zspotucky.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci již řadu let, bohaté manažerské a pedagogické zkušenosti efektivně využívá v řízení školy. Nastavila reálnou koncepci rozvoje školy, jejíž hlavní záměry se daří naplňovat (např. v oblasti rozvoje vstřícných vztahů všech aktérů vzdělávání společně se zákonnými zástupci). Při řízení kladе důraz na účelné předávání informací, vzájemné respektování a týmovou spolupráci všech pedagogických i nepedagogických pracovníků. Část kompetencí vhodně delegovala na vedoucí učitelku při vedení mateřské školy.

Pro naplňování plánu rozvoje školy ředitelka vytváří potřebné podmínky, do jeho realizace a vyhodnocování se zapojují i pedagogické pracovníci. Daří se jí podporovat budování dobrého klimatu školy založeného na stanovených hodnotách a pravidlech, což se kladně promítá do průběhu vzdělávání. Vytváří příznivé pracovní podmínky s otevřenou každodenní osobní komunikací se všemi pracovníky. Pedagogickou radu využívá jako poradní orgán, projednává s ní zásadní dokumenty školy, kvalitu vzdělávání, diagnostickou péči, spolupráci s rodiči i provozní otázky. Pravidelně kontroluje a hodnotí pedagogickou práci učitelů, vykonává hospitační činnost a poskytuje jim objektivní zpětnou vazbu k jejich práci. Vzdělávací intenzita na udržení profesních znalostí a dovedností ředitelky byla v poslední době omezena ve prospěch podpory novým pedagogickým pracovníkům bez odborné kvalifikace. Ředitelka současně vykonává funkci výchovného poradce a poskytuje metodickou pomoc učitelkám při zajišťování péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 došlo k částečné obměně pedagogického kolektivu, a to na pozici učitelů základní školy a vychovatelky. Některé nesplňují odbornou kvalifikaci, těmto pracovníkům poskytuje ředitelka pravidelnou a systematickou podporu. V souladu s potřebami školy se na vzdělávání žáků podílí asistentka pedagoga. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na prohlubování

profesních kompetencí, které je obsahově zaměřeno na potřeby školy a vychází ze zájmu učitelů.

Velmi dobré materiální a finanční podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Prostory mateřské školy a jejich uspořádání vyhovují realizaci rozvolněného režimu dne, hrám, pohybovým i různorodým skupinovým činnostem, zajišťují dětem místo pro odpočinek a osobní soukromí. V půdních prostorách základní školy za podpory zřizovatele byly nově vybudovány prostory pro umělecké tvoření a školní knihovnu. Ředitelkou je průběžně zajišťována obnova materiálně technického zázemí, např. byly pořízeny interaktivní tabule, počítačová technika, kompenzační pomůcky, žákovská a učitelská knihovna. Veškeré prostory jsou účelně uspořádané a esteticky upravené. K rozvoji pohybových dovedností, relaxaci a realizaci kulturních programů dětí a žáků slouží nově zbudovaná přilehlá obecní sportovní hala a sportovní hřiště. Z finančních prostředků poskytovaných obcí jsou dětem a žákům dotovány obědy, kurzy plavání a lyžování, výlety apod. Vhodné vybavení školy přispívá k plynulému provozu. Školní družina vytváří přátelskou a vlnnou atmosféru, v útulně vybaveném prostředí, účastníci školní družiny aktivně využívají i prostory školy.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro děti a žáky. Pociť fyzického bezpečí je posílen zvonky při vstupu do všech součástí školy. Děti a žáci jsou seznamováni s možnými bezpečnostními riziky a ochranou zdraví pravidelně, přiměřeně svému věku a vhodnými preventivními metodami.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizace předškolního vzdělávání vycházela z věkového složení dětí ve třídě. Jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený. Učitelky ponechávaly dětem dostatečný časový prostor pro hry a volný pohyb, citlivě pomáhaly dětem rozvíjet jednotlivé role, podporovaly fantazii a tvořivost. Vytvářely prostor pro vzájemnou komunikaci a vedly je k hledání různých způsobů při řešení herních situací. Při ranním cvičení rozvíjely především přirozená cvičení, zařazovaly i zdravotně preventivní pohybové aktivity, někdy však s menší intenzitou. Plánované cíle programově řízených činností vycházely především ze školního vzdělávacího programu, byly vhodně diferencovány vzhledem k věkovým zvláštěnostem, v menší míře vycházely z diagnostiky jednotlivých dětí. Přesto se dařilo učitelkám uplatňovat individuální přístup vedoucí ke splnění plánovaných cílů, k čemuž přispěl i nízký počet přítomných dětí. Rovněž i dětem v povinném předškolním vzdělávání je věnována promyšlená péče v rozvoji dovedností nezbytných pro přechod do základního vzdělávání. U dětí s odlišným mateřským jazykem učitelky rozvíjely slovní zásobu a gramatickou správnost mluvního projevu. Správně upřednostňovaly skupinové činnosti a účelně střídaly metody a formy práce. Někdy převažoval mluvní projev učitelů, kdy se děti pouze podřizovaly jejich pokynům. Sebeobslužné dovednosti byly náležitě rozvíjeny vzhledem k individuálním schopnostem, k samostatnosti byly vedeny např. při hygieně a úklidu nádobí. V době pobytu venku učitelky vedly děti k osvojování bezpečnostních pravidel při pozorování dopravních situací, byl jim ponechán patřičný prostor pro volný pohyb. Odpolední činnosti plynule navazovaly na dopolední, délka odpočinku byla vhodně přizpůsobena potřebám dětí. Učitelky bezprostředně poskytovaly dětem zpětnou vazbu, ojediněle využívaly prvky formativního hodnocení s ohledem na jejich možnosti. K sebehodnocení děti vedeny nebyly.

Ve dvou třídách základní školy byli souběžně vzděláváni žáci dvou ročníků (1. a 2. ročník; 3. a 5. ročník), ve třetí třídě (4. ročník) spolupracovala učitelka s asistentkou pedagoga.

Sledovaná výuka byla promyšlená a vycházela ze školního vzdělávacího programu. Pozornost učitelek byla zaměřena především na probírané učivo, v menší míře se učitelkám dařilo pracovat s cílem hodiny spojeným s konkrétním výstupem školního vzdělávacího programu, jehož naplnění by bylo na konci zhodnoceno. Ve všech třídách dokázaly učitelky efektivně střídat osvědčené organizační formy s maximálním využitím celé doby vyučovací hodiny. Smysluplná kooperace žáků při skupinové formě výuky rozvíjela jejich tvořivé myšlení a podporovala jejich vzájemné učení. Pro naplňování cílů a úkolů jednotlivých předmětů učitelky volily vhodné vyučovací metody, formy práce a pracovní postupy. Dobře promyšlená organizace vyučovací hodiny a malý počet žáků poskytovaly učitelkám možnost věnovat se dostatečně každému ročníku s uplatňováním principu diferenciací a vytvářet prostor pro individuální práci se slabšími či pomalejšími žáky. Vhodně byla rozvíjena čtenářská gramotnost v naukovém předmětu. Při výuce cizího jazyka byly účelně využity různé dostupné prostředky pro aktivní zapojení žáků do komunikace a poslechu, žáci prokazovali porozumění mluvenému projevu. Výuka prostřednictvím rozmanitých činností probíhala v pozitivní pracovní atmosféře, ve vyučovacích hodinách se dařilo udržet pozornost a zájem žáků a podpořit jejich úsilí a motivaci ke zvládnutí úkolu. Ve většině hospitovaných hodin byl vytvářen prostor pro rozvoj komunikativních kompetencí, učitelky podporovaly vyjádření názoru žáků, docházelo ke komentování vlastních učebních postupů a k prezentování vlastní práce. Žáci byli vedeni k aktivní práci s chybou, v některých hodinách využívali vyučující i zkušenosti žáků a probírané učivo dávali do souvislostí s reálným životem. Učitelky respektovaly odlišné pracovní tempo jednotlivců a vytvářely žákům takové podmínky, aby prožívali radost a úspěch ze školní práce a neztráceli zájem o aktivní učení. Náročnost výuky byla zvýšena v hodinách, kde byla učitelkou a žáky smysluplně využita didaktická technika. V hodině, kde byla přítomna asistentka pedagoga, měla vzájemná a efektivní spolupráce s vyučující pozitivní vliv při podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatních žáků a napomáhala plynulosti vzdělávacího procesu. Pedagogické pracovnice si průběžně předávaly informace o průběhu výuky. Hodnocení v závěru hodiny bylo realizováno většinou formou pochvaly žáků učitelkou, žáci se vyjadřovali k porozumění probíraného učiva. Nebyla zhodnocena míra dosažení konkrétního cíle hodiny. Žáci nebyli vedeni vyjadřovat se k vlastnímu pokroku učení podle předem známých kritérií i ve vztahu k vzájemnému hodnocení, hodnocení tak postrádalo formativní funkci.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl sledován při odpoledních i ranních činnostech. Žáci měli prostor pro relaxaci, hru a volbu aktivit podle vlastního zájmu. Volili si individuální činnosti nebo si procvičovali postřeh při hraní společenských her. Vychovatelka vedla účastníky ke spolupráci a vzájemnému respektu, k vštěpování zásad slušného chování. Svým přístupem ke každému žákovi a volbou vhodných aktivit vytvářela vstřícné klima podporující smysluplné využití volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti mateřské školy prokazují dovednosti a schopnosti přiměřené jejich věku a individuálním možnostem. Zvládají požadavky na ně kladené s ohledem na režimové momenty dne, sebeobsahu při stolování, oblékání i hygieně. Mají osvojená pravidla soužití ve třídě, při hrách dovedou spolupracovat a domluvit se na společném postupu. Děti s odlišným mateřským jazykem přiměřeně věku ovládají český jazyk. Mají osvojené elementární poznatky o okolním prostředí a významu životního prostředí. Převládá veselá tvůrčí atmosféra, která podporuje děti k bezproblémovému zapojení do všech činností.

Od předchozí inspekční činnosti v mateřské škole byl registrován pozitivní posun v oblasti zpracování pedagogické diagnostiky. Učitelkami je sledován a písemně zaznamenáván pokrok dětí ve všech vývojových oblastech, učitelky hodnotí připravenost dětí v povinném předškolním vzdělávání na další vzdělávání a systematicky se zaměřují na děti s odlišným mateřským jazykem. Ze záznamů však nejsou vyvozovány konkrétní záměry pro plánování vzdělávací nabídky vzhledem k individuálním možnostem dětí.

Mateřská škola soustavně rozvíjí spolupráci s rodiči. Každoročně pořádá třídní schůzky a společné akce pro rodiče a děti. S rodiči řeší otázky školní zralosti, v případě potřeby zprostředkovává rodičům kontakt se školskými poradenskými zařízeními. Spolupráce se základní školou je zaměřena zejména na vzájemnou informovanost o připravenosti dětí k povinné školní docházce a přípravu společných akcí.

Učitelky základní školy průběžně získávají informace o individuálních výsledcích vzdělávání žáků, škola klade důraz na individuální přístup a vytváření podnětného prostředí. Obsah a struktura vzdělávání je učitelkami volen tak, aby byl současně sledován výkon, předpoklady a schopnosti každého žáka. K hodnocení a pro ověřování cílů školního vzdělávacího programu má škola nastavený interní způsob hodnocení, využívají různé druhy zkoušení, např. ústní a písemné, žákům jsou zadávány kontrolní písemné práce. Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle školního vzdělávacího programu. Od předchozí inspekční činnosti je žákům poskytován prostor k vyjádření se k porozumění učiva, sebehodnocení žáků se zatím nezaměřuje na míru osvojení. V externím testování žáci dosahují velmi dobrých výsledků v oblasti čtenářské gramotnosti, kde jim škola poskytuje významnou podporu např. formou zřízení čtenářského klubu, zbudování školní knihovny nebo zapojením do národních projektů např. Celé Česko čte a Čtení pomáhá. Vzdělávací pokrok žáků je sledován a vyhodnocován na jednáních pedagogické rady. Žáci si v některých předmětech vedou portfolia, kde si ukládají výstupy ze vzdělávání a je z nich patrný pokrok ve vzdělávání. V případě problémů škola přijímá opatření k předcházení školní neúspěšnosti, např. nabízí a realizuje doučování.

Informace o úspěšnosti žáků v dalším vzdělávání škola získává pouze příležitostně, dle informací adaptací s vyššími nároky druhého stupně žáci zvládají většinou bez obtíží a nemají problém se začleněním do kolektivu.

Škola dobře spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby zajišťuje vyšetření ve škole. Pro žáky, kterým bylo přiznáno podpůrné opatření, škola poskytuje podporu dle doporučení. Vyučující v rámci poskytování podpůrných opatření spolupracují, vzájemně si předávají informace a průběžně sledují a vyhodnocují efektivitu vzdělávání těchto žáků.

Škola má zpracovaný minimální preventivní program. Vážnější problémy škola neřeší, je uplatňován vlnitý a vstřícný přístup.

Vychovatelka školní družiny průběžně hodnotí individuální a skupinové výsledky účastníků, hovoří s nimi o jejich pokroku. Program školní družiny je pestrý a přispívá k rozvoji klíčových kompetencí, žákům je např. nabízena účast v různorodých kroužcích. Výtvarné práce účastníků vystavené v prostorách školy pomáhají vytvářet útulné a podnětné prostředí.

Děti i žáci jsou vedeni k sounáležitosti s obcí, škola se aktivně zapojuje do dění i sama pořádá akce, kterými prezentuje výsledky vzdělávání a přispívá ke kulturnímu životu obce. Škola aktivně spolupracuje s okolními malotřídními školami např. při společném organizování sportovních akcí.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 došlo k obměně části pedagogického sboru základní školy, bylo zkvalitněno vzdělávací prostředí zbudováním prostor pro umělecké tvoření a školní knihovnu.
- Škole se ve značné části daří přijímat účinná opatření k nedostatkům zjištěným Českou školní inspekci; v mateřské škole učitelky vedou písemné záznamy ve všech vývojových oblastech a cíle činností diferencují podle věku dětí; v základní škole je postupně vytvářen prostor pro sebehodnocení.

Silné stránky

- Účelně volené organizační formy a metody práce v mateřské škole podporují získávání předpokladů pro další vzdělávání.
- Škola se dlouhodobě zaměřuje na rozvoj čtenářských kompetencí žáků, kteří v této oblasti prokazují velmi dobré výsledky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Závěry pedagogické diagnostiky dětí v mateřské škole se nevyužívají pro plánování vzdělávacích cílů vzhledem k jejich individuálním možnostem. Chybí vedení dětí k sebehodnocení.
- Učitelky nevedou žáky k aktivnímu hodnocení vlastního pokroku v učení podle předem známých kritérií, které tak postrádá formativní funkci a nevyužívají vzájemné hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytovat metodickou podporu nebo zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na oblast práce s cíli, hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí a žáků a využívání pedagogické diagnostiky dětí pro plánování vzdělávacích cílů vzhledem k jejich individuálním možnostem. Hospitační činnost zaměřit na aplikaci těchto strategií ve vzdělávání dětí a žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny – Dodatek č. 2 vydaná obcí Potůčky ze dne 8. 3. 2006
2. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2018 (na dobu určitou 6 let)

3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 30. 1. 2023
4. Udělení výjimky z počtu žáků na školní rok 2022/2023
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 25. 8. 2022
6. Dokumentace vztahující se k bezpečnosti a ochrany zdraví vedená k datu inspekční činnosti
7. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vztahující se k jejich nejvyššímu dosaženému vzdělání a osvědčení o dalším vzdělávání vedená k datu inspekční činnosti
8. Dokumentace pro ekonomické zhodnocení finanční situace školy vedená k datu inspekční činnosti
9. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k datu inspekční činnosti
10. Plán práce pro školní rok 2022/2023 ze dne 1. 9. 2022
11. Dokumentace BOZ vedená k datu inspekční činnosti
12. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Škola, kam chodím rád, 1. - 5. ročník“ s platností od 1. 9. 2022
13. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s platností s motivačním názvem „Jaro, léto, podzim, zima, v naší školce je to prima.“ platný od 1. 9. 2022
14. Školní vzdělávací program školní družiny s motivačním názvem „Strom poznání“ platný od 1. 9. 2022
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
16. Dokumentace školního poradenského pracoviště
17. Inspekční zpráva čj. ČŠIK-818/16-K ze dne 11. 1. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Radomíra Jenková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Alena Nováková, školní inspektorka

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

V Karlových Varech 15. 3. 2023